

Як вирішити межовий спір?

З цією проблемою зустрічається майже кожен українець. Втрата хороших відносин з сусідом викликає, як правило, посаджене дерево на межі з огорожею, затінення, відеорежими на території іншої земельної ділянки тощо.

Законодавство закликає власників земельних ділянок та користувачів обирати саме такі способи використання земельних ділянок, при яких власникам сусідніх земельних ділянок завдається найменше незручностей – ст. 103 Земельного кодексу України. Причиною, як правило, є погіршення стосунків між сусідами та неправомірні дії з іншої сторони, і часто можна почути лише незгоду на прохання усунути порушення.

Відповідно до ст. 13 Цивільного кодексу, при здійсненні своїх прав особа зобов'язана утримуватися від дій, які можуть певним чином порушити права інших осіб, завдати шкоду довкіллю або культурній спадщині, не допускаються дії особи, що вчиняються з наміром завдати шкоди іншій особі, а також зловживання правом в інших формах. При здійсненні своїх прав особа повинна дотримуватися моральних засад. Власник земельної ділянки повинен користуватися нею в межах розумності і якщо він використовує земельну ділянку нерозумно, він повинен нести за свої дії відповідальність. Також, неприпустимим є здійснення прав власників земельних ділянок від яких потерпають або створюються незручності для сусіда.

Українці, які проживають в сільських населених пунктах, зустрічаються з проблемою, пов'язаною з проникненням на їхню ділянку коріння та гілок дерев, які заважають повноцінно користуватися всією ділянкою.

Що робити у такому випадку, коли гілки дерев або коріння проникають на іншу земельну ділянку, а власник дерева не хоче усувати незручності і стверджує, що дерево є його власністю і ніхто не має права його чіпати?

Щоб дати чітку відповідь на це питання потрібно звернутись до ст. 105 Земельного кодексу України. У випадку проникнення коренів і гілок дерев з однієї земельної ділянки на іншу власники та землекористувачі земельних ділянок мають право відрізати корені дерев і кущів, які проникають із сусідньої земельної ділянки, якщо таке проникнення є перепорою у використанні земельної ділянки за цільовим призначенням.

Відповідно до вищезазначеної норми, якщо коріння та гілки проникли на сусідню земельну ділянку і не заважають використовувати земельну ділянку за призначенням, то закон не надає такого права власникам сусідніх ділянок відрізати чи іншим способом позбуватись гілок та коренів дерев, кущів тощо. Відповідно до ст. 19 Цивільного кодексу та ст. 90, 95 Земельного кодексу зазначається, що право відрізати гілки та корені, які перешкоджають використанню ділянки за цільовим призначенням, є формою самозахисту.

Куди потрібно звертатись у разі виникнення такої ситуації?

Відповідно до ст. 158 Земельного кодексу України земельні спори вирішуються судами, органами місцевого самоврядування та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Отже, виходячи з норм вищезазначеної статті, для вирішення земельного спору, можна звернутись до органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради) для врегулювання конфлікту.

Проте, не зважаючи на те, що Земельним кодексом України передбачено можливість вирішення земельних спорів органами місцевого самоврядування чи органами виконавчої влади з питань земельних ресурсів, це не позбавляє осіб можливості безпосередньо звертатися до суду за вирішенням земельних спорів, що допоможе зекономити час та ресурси для захисту порушених прав та інтересів, оскільки на відміну від рішень органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади з питань земельних ресурсів, рішення суду є остаточними та підлягають примусовому виконанню.

Якщо у вас виникли додаткові питання з даного приводу або ви потребуєте правової допомоги для його вирішення, ви можете звернутися до **Кропивницького місцевого центру з надання БВПД за адресою: м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка (Дворцова), 64/53, тел. (095) 87-662-33, (0522) 32-08-24.**

Адреси бюро правової допомоги:

Долинське бюро правової допомоги

м. Долинська, вул. Шевченка, 59

Компаніївське бюро правової допомоги

смт Компаніївка, вул. Паркова, 4

Новомиргородське бюро правової допомоги

м. Новомиргород, вул. Соборності, 106

Новгородківське бюро правової допомоги

смт Новгородка, вул. Центральна, 1

Устинівське бюро правової допомоги

смт Устинівка, вул. Благодатна, 1.

Для **цілодобового** доступу громадян до безоплатної вторинної правової допомоги діє єдиний телефонний номер **0-800-213-103**.